

Uppgáva til næmingin

Leikur í talvi - uppgávur

Ragnheiður Gestsdóttir

Leikur í talvi

Laurina Niclasen týddi úr íslenskum.
Bókadeild Føroya Lærarafelags 2006.

NÁM

Áðrenn lisið verður

Hygg eftir permuni og svara hesum spurningum:

- Hvussu sær perman á bókini út? Hværjir kunnu persónarnir á permuni vera?
- Hvussu sær eitt talvborð út? Hvat er talvfólk, og hvussu nógv kennir tú ?
- Hygg at hestinum á permuni og honum á bakpermuni. Hvør er munurin, og á hvønn hátt líkjast teir?
- Hvat væntar tú, at bókin fer at snúgva seg um?
- Hvat fært tú at vita, tá tú lesur tekstin á bakpermuni ?

Hesi orðafelli hava okkurt samband við søguna. Tosið um, hvat man liggja í teimum.

Tað er mangur leikur í longum talvi.

Sig mær, hvørjir vinir tínir eru, og eg skal siga tær, hvør tú ert.

Ringir vinir spilla góðar siðir.

Gerid eitt hugarok um, hvussu ein góður flokkur er. Tosið um, hvat tað er, sum ger flokkin góðan, og hvat kann gera, at hetta ikki longur verður ein góður flokkur.

Meðan vit lesa

1. partur:

Orðabókin: Skellilátur - roða á vangunum – háðandi – møðgur - flygel.

- Hvar gongur søgan fyri seg?
- Hvat fáa vit at vita um Sóley í hesum parti?
- Hvat fáa vit at vita um lærarinnuna, Margretu?
- Hvat fáa vit at vita um foreldur Sóley?
- ”Yndislig kvinna.” Hvat hugsar Sóley um hesi orðini?
- Hví man hon leggja troyggjuna innast í skápið?

2. partur:

Orðabókin: Døpurhuga - kveita at - pjaka.

- Nú hevur hon skift hógvu. Hvat hugsar tú um tað?
- Er okkurt við pápanum, sum Sóley undrast á?
- Er hon bangin fyri at verða skuffað av, at pápin flytir heim?
- Hvat heldur tú um, at Sóley hevur sitið so nógv einsamøll?
- Sóley heldur tað vera eitt sindur keðiligt at vita sær hesa nýggju gentuna so nær, hóast hon hvørki órógvar hana ella tosar við hana. (s.16). Hví heldur tú, at Sóley heldur tað vera keðiligt?
- Hvussu heldur tú, Sóley hevur tað, tá hon kennir seg ósjónliga?

3. partur:

Orðabókin: Eldstaður í stovuni – handakeipur – gnisan – vága – angi – speiskur – kuldaskjálvti – seta skák mát – fjálg.

- Finn dømi um, at Sóley heldur lítið um seg sjálva.
- Finn dømi, har hon ger ein umveg fyri at sleppa lættast burtur frá hinum.
- Sóley ynskir sær ein eginleika, sum Linda hevur. Hvat er tað?
- Hjá ommuni og abbanum er fjálg. Hvat liggur í tí?

4. partur:

Orðabókin: Náðiligur – hábærsligur – víggj – stundisligur – margfalda – viðkvæmur – firtin – hástóru.

- Bára gongur undan at happa Sóley. Men hvønn leiklut hava hinar genturnar? Hava tær móguleika at gera okkurt øðrvísi?
- Finn onkra veika og onkra sterka síðu hjá Lindu.
- Hvørja ávirkan hevur Linda á Sóley?

5. partur:

Orðabókin: Evja – skirvisligur – ovfarin.

- Hvat hugsar tú um dreymin hjá Sóley?
- Tá pápin klemmar hana er klumpurin í hálsinum. Hvat man tað merkja?
- Royn at lýsa sambandið, ið Sóley hevur við ommur sínar. Hvør er munurin ímillum ommurnar báðar?
- Hví noyðir hann hana at lova nakað, ið hon aldrin klárar at halda? (s. 39). Hvat heldur tú um hetta?

6. partur:

Orðabókin: Fyrivarni – fjarur – Kringlan – himprandi – dregur seg aftur í sína skel.

- Sóley ivast í, um hon skal heilsa. Hetta hava vit sæð fyrr. Hvussu ber tað til, at hon ivast?
- Aftaná 6. part: Heldur tú, at Sóley verður glað fyri, at hon bað Lindu koma heim við sær?
- Hvat heldur tú um mammu Sóley?

7. partur:

Orðabókin: Ótilvitaður – tekur dik á seg – loksins – kurteisligur – nipin – lýtaleykur.

- Ber til at siga, at Sóley og Linda nú eru vinkonur? Ber til at siga akkurat, nær og hvussu vit verða vinfólk?
- Tær hava báðar ymiskt, ið tær skulu aftana skúlatíð. Hvat?
- Hvussu kunnu vit nú lýsa viðurskiptini ímillum Guðruna og Sóley?

8. partur:

Orðabókin: Ófýsiligur – skreljar.

- Linda ljóðar líkasæl, og Sóley roynir at ljóða líkasæl, tá hon verður spurd, um hon kemur heim við Lindu. Eru tær líkasælar? Um ikki, hví ljóða tær so líkasælar?
- Ger eina skitsu yvir, hvussu húsini hjá Lindu og teimum eru innrættað.
- Hví vil Sóley heldur bíða í húsinum enn fara við á dagstovnin eftir lítlusystri?
- Hvat nýtt hava vit fingið at vita um Lindu í hesum partinum?

9. partur:

Orðabókin: Illbrýntur – nakkafattur – játta seg seka – valla – lamsligin.

- Hvat skuldi skúlastjórinn havt gjørt øðrvísi?
- Vit hoyra navnið á Báru, tá Sóley verður happað. Hevur hon skyldina, ella hava hini – í hesum føri níggju onnur – líka nógva skuld?
- Linda bjargar Sóley hesaferð. Heldur tú, at henda hendingin og tað, sum Linda sigur, fer at hava týdning fyri Sóley seinni?
- Hvør heldur tú mundi ringja, tá Sóley ikki svaraði telefonini?

10. partur:

Orðabókin: Lágsmæltur – ørkymlaður – svøvnskarvur.

- Mamman sigur: ... hevur tú borið alt samal einsamøll? Soleiðis eigur tað ikki at vera. Tú mást siga mær, um okkurt bagir. Tað er tað, eg eri til, at hjálpa um eg kann. (s. 66-67). Hvør annar enn mamman skuldi vitað og skuldi hjálpt? Hví hevur hon ikki fingið hjálp?
- Hvønn heldur tú, mamman tosar við í telefonini?
- Sóley heldur, at hon hevur verið teimum – familjuni – eitt vónbrot (s.70 niðast). Hvussu skal tað skiljast?

11. partur:

Orðabókin: Hendur í hupp – náðileysur – sannførandi – slánur.

- Hvat heldur tú um, at Linda kemur ein langan umveg fyri at fylgjast í skúla við Sóley?
- Linda fortelur Sóley nakað, sum hon ikki vil trúgva, at onnur halda um seg. Hvat?
- Er tað vanligt at happa tey, sum ein er øvundsjúk/ur inn á?
- Er Linda ein góð vinkona, tá hon nevnir, at Sóley dugir at telva? Sóley vildi jú ikki hava hana at siga tað.

12. partur:

Orðabókin: Forfard – kurteisi – himprandi.

- Hvat liggur í hesum: ... hon ber høvdið høgt. Hon veit, at Linda er undir liðini á sær (s.79).

13. partur:

Orðabókin: Drotningaskrúð – gjóstur – tvíspara.

- Sóley er bilsin av síni egnu rødd (s.82 niðast). Hvussu ber tað til, at hon klárar at siga meira enn hon hevði væntað?

- Hví rann hon avstað?
- Vita, um tú dugir at týða dreymin, sum Sóley droymir í bussinum.
- Hvussu verður hesturin í talvi nevndur?
- Hvat kunnu hesi í talvi: Bispurin, finnan, drotningin og kongurin?
- Hvat ímynda talvfólkini?

14. partur:

Orðabókin: Songarstokkur – stunandi – tortrúgvín – kopstromin – eitt bil – snópisligur.

- Hví fór Sóley at tosa við foreldur Lindu um klaverið?
- Hvat hevur pápi Sóley lært um hana?
- Hvussu vilt tú lýsa vinarlagið ímillum Sóley og Lindu?

Tá ið vit hava lisið

- Skriva eina persónsyrking um Sóley og eina um Lindu.
 - Skriva stutt, hvat tú heldur, at tær báðar gera saman tvey ár seinni.
 - Er Margreta ein góður lærari? Hví/hví ikki?
 - Hví er Bárta er so ljót ímóti Sóley?
 - Hvussu ber tað til, at hini í flokkinum gera sum Bárta og ikki hjálpa Sóley?
 - Hví hjálpir Linda Sóley, og hví verður hon ikki happað?
 - Lýs ein góðan flokk.
 - Lýs ein vánaligan flokk.
 - Hvat hevði tú gjørt, um tú gekst í hesum flokkinum?
 - Um tú fekst møguleikan at spyrja persónarnar í søguni ein spurning, hvat hevði tú spurt: læraran, stjóran, mammu Sóley, pápa Sóley, Bárta, Lindu og Sóley?
-
- Hvussu dámar tær bókina?
 - Kennir tú nakað aftur? Er nakað, ið líkist onkrum, ið tú hevur sæð ella hoyrt fyrr?
 - Heldur tú, at okkurt í bókini kundí verið veruleiki? Hvat?
 - Er okkurt óveruligt í bókini? Hvat?
 - Hvat hevur tú lært, ið tú ikki visti áðrenn?